

פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

פרשת בחוקותי ול"ג בעומר תשפ"ב גיליון מס' 589

על השולחן

הרב אברהם ישראל פרידמן

התלמידים שנותרו לפליטה מתוך עשרים וארבעה אלף תלמידי רבו, רבי עקיבא.

המצב היה של חורבן ותוהו. "והיה העולם שמם", כפי שלמדו רבים ב'דף היומי' לפני ימים אחדים (יבמות סב, ב). אבל רבי עקיבא - כפי שכבר הצביע פעם מורי ורבי הגאון רבי יצחק אזרחי שליט"א - לא שוקע בתהומות של עצבות ויגון קודר, אלא אדרבה: מקיים 'התנערי מעפר קומי' - קם מתוך ההריסות ומקים עולם תורה מחדש.

רשב"י עצמו היה עד במו-עיניו למצב מייאש לכאורה, מצב שכולנו היו פוסקים עליו שהוא כזה של "תשתכח תורה מישראל" רח"ל. הרי עולם תורה עצום נכחד תוך שבועות ספורים והיה נראה כי העתיד לא מזהיר, בלשון המעטה.

אבל אז התחולל הבלתי-ייאמן: דווקא הוא וארבעת התלמידים שרבי עקיבא המשיך ללמדם תורה - הם הם העמידו תורה באותה שעה". הם - הבודדים שנותרו מאותו עולם תורה מפואר שנחרב - הצליחו לקומם עולם תורה מחדש, לדורות.

הם - אפוא - ההוכחה הניצחת כי חרף כל

"... רשב"י עצמו היה עד במו-עיניו למצב מייאש של 'תשתכח תורה מישראל'. אבל אז התחולל הבלתי-ייאמן: מתוך האפר וההריסות התקומם עולם התורה מחדש, לדורות!"

מעפר קומי

1.

תנו רבנן: כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו: עתידה תורה שתשתכח מישראל שנאמר (עמוס ח-יא) הנה ימים באים נאם ה' אלהים והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה' וכתוב (עמוס ח-יב) ונעו מים עד ים ומצפון ועד מזרח ישוטטו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו דבר ה' זו הלכה דבר ה' זה הקץ דבר ה' זו נבואה.. תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר: חס ושלום שתשתכח תורה מישראל שנאמר (דברים לא-כא) כי לא תשכח מפי זרעו (גמרא שבת קלח, ב)

השבוע, בעודי משקיף בשלווה על הציון המצוינת שבה הקודש מירון (שגם בימי כאוס - מכאן תמיד הוא נראה שאנן ושליו) כשבאוויר מנשבת רוח גלילית קלה שכאילו אומרת שירה, עלתה בהגיוני מחשבה מופלאה במשנתו של עיר וקדיש אדוננו רשב"י.

בניגוד לדברי חכמי יבנה, כמובא לעיל, רבי שמעון בר יוחאי אומר כי "חס ושלום שתשתכח תורה מישראל שנאמר (דברים לא-כא) כי לא תשכח מפי זרעו".

אם נתבונן נוכל לשים לב לעובדה שרשב"י עצמו הוא הדוגמא החיה והמוחשית ביותר לכך.

2.

הלא הוא אוד מוצל מאש - אחד מתוך חמשת

הייסורים והתלאות וכל חבילין דמעיקין, התורה לא תשתכח מישראל וכי "לא תישכח מפי זרעו!"

3.

לא בכדי - הוספתי להרהר השבוע - דווקא רשב"י כדאי הוא לסמוך עליו בשעת הדחק.

כי הוא הראה דוגמא לכך שאפשר להתעלות גם בשעת מצוק קודרת; שאפשר להתרומם גם מתוך האפר וההריסות. כך בדיוק קם, בשעתו, עולם התורה מחדש.

מה"שלא תשתכח תורה מישראל" אנחנו למדים איך גם בשעת דחק ומשבר - לא שוקעים בתהומות של דכדוך אלא מתנערים מהעפר, ואף מתעצמים רוחנית.

***

יהיו הדברים לזכר 45 קדושי מירון תשפ"א זכרונם לברכה, שכל-כך הרבה זכויות קדושות וחיוזקים רוחניים מעצימים נוספו לעם ישראל בזכותם במהלך השנה האחרונה.

משפחתם ועם ישראל גם-יחד הוכיחו איך מתרוממים מתוך הכאב העצום, רואים בו סולם-עלייה ומתעצמים ממנו כל-כך.

הפנקסו של מהנך

דילחות הינוכיות אקטואליות

כי לא תשכח

חפי זרעו..

כשהבן-יקיר שרף האחוריו

את כל הגשרים.. <<

מאמר שני בסדרה

הרב ז. ק.

המאמר הנוכחי - הנוגע בסוגיה הכואבת של הבנים שעזבו דרך אבות - יגע ברגש פשוט ומוכן מאליו לכאורה, הלא הוא: רגש האהבה הטבעית שבין אב לבנו, ושל האם לבן טיפוחיה. הרגש המופלא המתואר בספרים בשפתיים דולקות כיצד הקב"ה אוהב את זרע רחומיו כרחם אב על בנים. אם כי שגם רגש זה אינו חף ממורכבויות, וזאת כמו שמצאים אנו גם בתנ"ך, שכמעט תמיד הרחמים העצומים של האב לבנים הסוררים מתנוצצים וצפים לאחר תהליך ארוך של תוכחה.

כפי שצוין בפתח הדברים, מהמאפיינים הבולטים של מערכת יחסי הורים וילדים לאחר נשירה, הם: רגשות מעורבים. האב גם מרחם על בנו, וגם מאוכזב ממנו ומעצמו, גם כועס עליו על מעלליו, וגם אוהב אותו ומנסה מפעם לפעם למצוא בו מעלות סמויות. רק לאחר שרגשות האכזבה יבואו על תיקונם ניתן לצפות מהאב לבטא את אהבתו לבנו 'כרחם אב על בנים', בלא לעשות תהליך ניקוז הרעלים, המצב רק יורחף מעומס רגשות המקלקלים את השורה. וכמימרת העולם על 'חושך שבטו שונא בנו': הסטירה הראשונה היא מכעס, והשנייה ממצפון...

כל עוד שרחמי האב על הבן אינם מכוסים באכזבה, והבן עונה על רובם ככולם של הציפיות, אין כל צורך במושך בעט שינסה את מזלו בהגדרת רגש האהבה הלזו, באם אכן ההורה פוסק 'רובו ככולו' ואינו דורש בבנו 'שלמות מלאכית'. ניתוח פשוט של רגש האהבה, היווה עניין בעיקר לחכמי אטונה אי-שם ביוון הרחוקה, אך כל מי שאינו עונה להגדרת 'פילוסוף והוגה דעות', אינו מוצא עניין בדרך כלל בהגדרת טבעו ומהותו המדויקת של דבר, הנחשב כחלק בלתי נפרד משרת-החיים.

זוהי סיטואציה מביכה עד מאוד לאדם הניצב בשני רגליו על קרקע מוצקה, כאשר לפתע פתאום 'הנידונים הפילוסופיים' אודות 'אהבה ללא תנאי' ו'אהבה התלויה בדבר', הופכים לשאלות-קיומיות. הטפות המוסר של 'הנשמות הטובות' הטרטות גם הם את חלקם להערכת ההרגשה הכללית, הלא סימפטית גם בלאו הכא.

העיסוק ברגש האהבה, מהווה בימים כתיקונם עניין להוגי דעות בלבד, ולחילופין עובדי ה' מנעוריהם בערָגה וכיסופין שנפשם הומה אל בוראה. האהבה כשלעצמה היא מושג עמוק ומופשט, אך יש לה ביטוי מעשי-רגשי קרוב אל העין ואל הלב, והיא 'הדאגה'. אדם אוהב הוא אדם דואג, והורה דואג הוא הורה אהב.

בהכרח להכיר את המציאות העגמומית, שאדם הדואג לבנו, לא בהכרח שהדאגה תישא פירות, והבן אכן יחוש את הדאגה כדאגה, ולא כהתפרצות עזה. והלא הדברים ק"ו, אם בהתבנת האדם לעצמו לא

תמיד האדם עצמו מצליח לקלוע לטעמו של עצמו, הרי שעל אחת כמה וכמה ברגש האהבה של האדם לאדם אחר, ולו יהא זה בנו עצמו ובשרו, שגם בימים כתיקונם פעמים רבות האהבה לא תקלע לנקודה המדויקת, והדאגה הבלתי נתפסת של האב לבנו תיתפס אצל זה האחרון באופן שונה לחלוטין מ'מטרת המשורר' המקורית - חזירה לרשות הפרט במקרה הטוב, ו'ניסיון שליטה' במקרה הפחות טוב. אין די מיילים מתאימות באוצר המילים הספרותיות, כדי לבטא את התסכול של דאגה המתפרשת כאמצעי שליטה. אדם עם כוונות טובות המתפרש כבעל כוונות רעות, זהו אבסורד מאין כמותו.

עד כמה שקיים סיכון דאגה עלולה להתפרש לא נכון מתי שיש ביכולתו של האדם הדואג לעזור ולסייע, הרי כאשר הדואג לא עלתה בידו אלא דאגנותו, ואין בידו כל אפשרות מעשית לסייע לאהוב ליבו, באין פעולה ממשית שתוכל להשקיש את הדאגה, הדאגה הולכת ומתעצמת עוד ועוד לבלתי תת מנוח. ישנו פסוק 'תוחלת ממושכה מחלת לב' ואין לך תוחלת ממושכה יותר מדאגה עזה בלתי ניתנת למימוש.

ישנם במאגר העצות עצות שונות, בעלות רמה כזו ואחרת של יעילות, כדי להפחית את עוצמת הדאגה ולהגבילה לזמנים הידועים, אך הדאגה עצמה חסרת מרפא לכאורה. בנוסף להכול, דאגה היא רגש נעדר שכבות הגנה ומנגנוני הדחקה, ולכן בניגוד לאשמה שהאדם לומד עם הזמן להסוות אותה גם מול עצמו, הרי שהדאגה אינה ניתנת להסתרה, והלב ההורי הדואג הומה כנהר בדאגה באין אפשרות לפתור את הדאגה, ולהעניק לעצמו הסבר מניח דעת: להיכן נעלם - למען ה' - הבן יקיר? מה מעשיו? כיצד נראה הסדר-יום שאינו מסודר שלו? ובכלל...?

הגישה לדאגה כמו למכלול הרגשות ההוריים בתקופה זו מתחלקת לשניים: א. לא להילחם עם הרגש מתי שהוא תוקף, ולא ברוח ממנו, אלא רק לצפות שהגל יחלוף. ב. להסתכל על הרגש מבחוץ בשעות רגועות, ולגבש הסתכלות פנימית נינוחה ומאוונת, אודותיו. הדאגה ההורית, וכן דאגת שאר בני המשפחה המורחבת, נתפסת על פניה כרגש אימנטי שמלבד לערוך מהומה פנימית בתוככי הנפש אינו תורם דבר, אך בעומק לו נתבונן על כך בשעות נינוחות, הרי 'אוי סמויה והכאב אינו מאותת עליה. נכון אמנם שהכאב הוא כאב, אך מבלעדיו החיים היו בלתי אפשריים. על זה הדרך, משפחה בריאה היא משפחה אוהבת ודואגת ברמות מופלגות, והגם שכל חלק מחלקיה לא תמיד מתענג על מה שמכונה 'הטשולנט המשפחתי', אך חסרי הבית היו נותנים את כל הון ביתם באהבה של החממה המשפחתית המפקחת באופן קבוע, על מצבם הרוחני והגשמי, של השתילים הרכים.

ניטול לשם דוגמה את הבעיה הרפואית של 'חוסר תחושת כאב', והקושי הבלתי אפשרי לחיות איתה בשלום, בלא לחשוש בכל רגע שמה ישנה בעיה סמויה והכאב אינו מאותת עליה. נכון אמנם שהכאב הוא כאב, אך מבלעדיו החיים היו בלתי אפשריים. על זה הדרך, משפחה בריאה היא משפחה אוהבת ודואגת ברמות מופלגות, והגם שכל חלק מחלקיה לא תמיד מתענג על מה שמכונה 'הטשולנט המשפחתי', אך חסרי הבית היו נותנים את כל הון ביתם באהבה של החממה המשפחתית המפקחת באופן קבוע, על מצבם הרוחני והגשמי, של השתילים הרכים.

מטרתנו במאמר היא, שבן המשפחה יפנים בעמקי נפשו, שהדאגה לא רק שאינה מיותרת אלא ריחיה טבעית להפליא, ומהווה מטרה חשובה בפני עצמה שאולי עוד תיתן פרותיה בהמשך הדרך. בעשורים האחרונים ניבי הפסיכולוגיה הפכו לנחלת הכלל, והמושג 'לחיות רגש אנושי' הפך ממושג טבעי למונח פסיכולוגי.

המשך יבוא

תלמודא

חושג תלמודי אחד

מעייני הדף היומי:

לשנות חפני השלום

בגמרא יבמות (סו, ב) למדנו: "זא"ר אילעא משום רבי אלעזר בר' שמעון [בר יוחאי]: מותר לו לאדם לשנות בדבר השלום, שנאמר {בראשית נ-טו} אביך צוה וגו' ומה תאמר לויסוף אנא שא נא וגו'. ר' נתן אומר מצוה שנאמר {שמואל א טו-ב} ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאלו והרגני וגו'. וראה בערך לנר שדן היאך הותר הדבר והלא ישנו איסור שקר הנלמד מן הכתוב 'מדבר שקר תרחק'. וראה שם שכתב שהותר רק 'לשנות' היינו לומר משהו בעל שתי משמעויות ולא אמירה חד-משמעית, שהיא 'שקר'.

והנה בגמרא סג, א בגמ' מסופר כי רב הוה קא מצערא ליה אשתו: כי אמר לה עבידי לי טלופחי (עדשים) עבדא ליה חימצי (מין קטניות), חימצי עבדא ליה טלופחי. כי גדל חייא בריה - אפיך לה. אמר ליה: איעליא לך אמך. אמר ליה: אנא הוא דקא אפיכנא לה. אמר ליה: היינו דקא אמרי אינשי דנפיק מינך טעמא מלפך. את לא תעביד הכי שנאמר {ירמיה ט-ד}: למדו לשונם דבר שקר העוה.

הראשונים כאן תמהו מה איסור שקר יש כאן כאשר עשה זאת בשביל טובה ושלום כדי שאכן תאפה מה שביקש. ויש שיישבו שאין הכוונה באמת שמדובר באיסור שקר אלא שמרגיל עצמו בלשון שקר, והיינו שאין רוח חכמים נוחה מזה.

ורמו מופלא לדבר חשבתי להביא מן הגמרא בסוכה מו, ב שמביאה לאותו פסוק בדיוק בהקשר אחר, והמסר, דומנו הוא אחד. ונצטט לשון הגמרא:

"אמר רבי זירא לא לימא אינשי לינוקא דיהיבנא לך מידי ולא יהיב ליה, משום דאתי לאגמוריה שיקא] - לא יאמר אדם לתינוק שיתן לו דבר ולא נתן לו, משום שבכך מלמדו לומר שקר) שנא' (ירמיה ט, ד) למדו לשונם דבר שקר". ושם גם הקשו הלא אם מדובר באיסור שקר רגיל מדוע לא הביאו את המקרא הנודע מדבר שקר תרחק.

ויישבו שמדובר במקום שהותר לשקר כגון פני השלום אבל כלפי הקטן יש כן לחוש דסו"ס מחנכו להתרגל באמירת לשון שקר, הגם שמבחינת הלכות שקר שרי. והוא ממש נפלא כי אותו מקרא מלמדנו בשני המקומות את עניין ה"לשון שקר" דייקא. והבן.

אנשי העשה

סיפור יהודי לשלחן שבת

אברך יודע-שיחה. באווירת 'גדולה לגימה שמקרב' שהמקום המיוחד הזה מציע, הוא דובב איתו קמעא, ויהודה נפתח. הוא סיפר במשך דקות ארוכות את הקורות אותו, אבל מעל הכל - יהודי נשאר יהודי - תחושת הניתוק והזרות שחש לאחר שזמן רב לא פתח גמרא.

האברך, יהודי קשוב, רגיש ואמפתי, הציע ליהודה ללמוד איתו חברותא שעה קלה. 'לא בטוח שהסגנון לימוד שלנו מתאים, אבל אולי כדאי לנסות', הפטיר.

הם למדו יחד. ומלפניהם ומאחריהם היו עוד יהודים שלמדו בחברותות בריתחא דאורייתא. אחרי חצי שעה של לימוד סוגיית 'תגרי לוד', יהודה הרגיש שהוא נשאב לתוך עולם של מתיקות התורה. האווירה הטובה במקום גרמה לו להרגיש בישיבה בזעיר-אנפין.

אחרי שעה וחצי של לימוד רצוף, הגיע הטלפון. יהודה התקשר לאמא וסיפר שהוא רוצה לחזור. הביתה. לגמרא. ללימוד.

את המנגינה הזו שניגנתי במקום המופלא של 'היכל התורה' במירון - התפייט - אי אפשר להפסיק - - -

יהודה חזר הביתה

יהודה (שם בדוי) לא מצא את עצמו בישיבות.

הוא 'נזרק' מישיבה אחת לחברתה, והמשפחה כמעט 'ספדה' לעתידו הרוחני. הוא הרגיש נע ונד בין ישיבות, וגם בחיק משפחתו לא חש הכי 'בבית', בייחוד בשל העובדה שהוא כבר חצה את גיל העשרים (אולי לא את מבוכותיו) ועמד פסיעות אחדות לפני עונת השידוכין.

כשדכניות 'רחרחו' על הבחור בניסיון להציע לו הצעת-שידוך ושאלו את השאלה המתבקשת: 'היכן הוא לומד' - הן נתקלו במין מבוכה שהורגשה היטב גם מבעד לאפרכסת.

ההורים לא ידעו את נפשם מרוב צער ובשיחות לילה שקטות תמיד הביעו את חששם מעתידו הרוחני הלוט-בערפל בייחוד שבדורנו אנו אם בבור אין מים של תורה - אז קרוב לוודאי שאת החסר ימלאו 'נחשים ועקרבים'.

אבל מירון - כמו בן ישיבה מצוי - עדיין מאוד דיבר אליו. הציון הקדוש שבלב הגליל העליון, במקום שכולו אומר שלווה סטואית, נגע מאוד לליבו.

***

כשהוא כמעט ונואש ממצבו הוא החליט בשעת צהריים סתמית לעלות מירונה. אחרי שעתיים וחצי נסיעה - הוא הגיע הביתה. לבית של רבי שימ'ען שכה אהב. הוא פתח את ספר התהילים וניסה לפלוט כמה מילים. אבל הלב שלו היה מנותק. הוא הרגיש כה זר לאחר שזמן רב לא פתח גמרא, אפילו לא לטעימה קלה.

הוא זכר כבר מהפעם הקודמת, כי יש חדר קפה עשיר ואסתטי, עם חלב כיד המלך, מתחת לציון. החדר שעומד הכן לטובת לומדי התורה שמגיעים להידבק בהקב"ה באמצעות לימוד ערני ב'היכל התורה'.

***

לאחר לגימה קלה ורגועה, אל מול הרי הגליל המוריקים, הוא פוגש יהודי,

מהו סוד ההצלה של הנוער מתמודד?

איך מנהלים דיאלוג נכון עם בן גיל ההתבגרות?

בנוס מיוחד לרכשי דרכו חלק שני:
קובץ דרך חיים' דרכו ומשתתף החינוכית של גאון ישראל מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל במחיר סימלי

איך נגרום לילדינו להגיע עם ציונים טובים-יותר בתעודה?

איך נחבר את ילדינו הרכים לשולחן-השבת?

הופיע!

מזל טוב:

ספר דָרְכוֹ - חלק שני!

אחרי החלק הראשון של הספר החינוכי דָרְכוֹ שהפך עד מהרה לרב-מכר, מגיע החלק השני.

יצירה חינוכית עשירה ומקורית מעין 'יומן-חיים' אישי מרגש ונוגע ללב עתיר חובנות לחינוך עצמי וחינוך הילדים

כתוב ביד-אמן בידי סופר הנשמה הרב אברהם ישראל פרידמן

את הספרים ניתן להשיג ב: צפת-חצור: חנות 'איצהס', מרכז 'רסקו'; מכון 'בלבבי פלא': 0504116867 (במכון ניתן לרכוש כמויות). בני-ברק: מרכז העיר: ספרי אברמוביץ, רחוב קוטלר; רחוב השומר בתאום: 0504131038; רחוב בן דוד, בתאום: 0548488924 מודיעין עילית, רחוב אבני-נזר: 0583289108

בכל רחבי הארץ: המו"ל מכון 'בלבבי פלא': 0504116867

לתשומת-ליבכם!

מהדורת הדפוס מצומצמת! ניתן לקבל את הגיליון למייל

ללא תמורה בשליחת דוא"ל לכתובת:

abyisrael@gmail.com

רַבָּה אַחוּנַתָּךְ

את המילים לשיר כתב המחנך הרב נתנאל שמעון מטלון ז"ל - מחנך דגול מביתר-עילית, מנספי 'אסון מירון' | שר: מאיר ריבקין

במקום להתמלא אכזבה
קבל הכל באהבה
במקום להיות נוקשה
תהיה גמיש

במקום לרטון
תן לשכל את השלטון
במקום לקטר
תודה יותר

במקום להתלונן
את הרע תסנן
במקום לטבוע במים
תאמר 'הכל משמים'

מודה אני לפניך מלך חי וקיים
שהחזרת נשמתי לפניך כאן לעולם
במקום להאשים את כל העולם
תזכור מי הגדול מכולם

במקום להתרחק
תנשום עמוק תתמתח
במקום להתעצבן
על האמונה תתאמן

במקום לראות שחור
בחצי המלא לבחור
במקום בדיכאון לשקוע
תזכור שמכל ניסיון אפשר לגבוה

מודה אני לפניך מלך חי וקיים
שהחזרת נשמתי לפניך כאן לעולם
כי ה' קובע את המצב

ולכן...

מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת נשמת
לעולם הזה להילחם על הקיים
להילחם על כל דקה להיות חיובי גם בקושי
לא לוותר
אל תוותר
לעולם

הרב מאיר קצבורג - אחיסמן, לוד

ל"ג בעומר - נקודת הסיום

שנהפכת לקו הזינוק

דווקא עכשיו, כשנדמה שהכול נגמר

מתגלה אור חדש ומופלא

ל"ג בעומר הוא יום עלום, אפוף מסתורין. מחד הוא יום שמחה על שפסקו תלמידי רבי עקיבא מלמות, ומאידך הוא גם הילולת רשב"י שהסתלק לבית עולמו בזה היום. את כל זה מציינים על ידי מדורה - לא נר ולא אבוקה, דווקא מדורה.

מה הולך פה?

ובכלל, אם נתבונן נראה שלכאורה אין פה שום סיבה לשמוח: הסיבה שתלמידי ר' עקיבא פסקו מלמות, היא פשוט כי לא נשאר מי שימות. ובמילים אחרות, המגיפה לא נעצרה, אלא היא סיימה לכלות את כולם. מה המקום לשמוח בכזה דבר?

רבי שמעון בר יוחאי נפטר בזה היום - וגם זה לא ברור: הרי היה ראוי לקבוע את זה כיום אבל על הסתלקותו של התנא - איך זה נהפך ליום שמחה?

והנה ידוע שבכל יום מימי ספירת העומר ישנה 'ספירה' - הנהגה מיוחדת משמים המיוחדת לאותו היום. ספירת ל"ג בעומר היא "הוד שבהוד" שמשמעותה היא 'דין שבדין'. ואם כן קשה שבעתיים - מה בכלל המקום לקבוע זמן דין כזה ליום של שמחה?

אומר היעב"ץ - שהיא הנותנת: דווקא כאשר מגיעים לשיא הדינים - משם הכול יכול להשתנות רק לטובה. מה הכוונה?

דין זה לא סתם חורבן. דין בא לתקן משהו שלא היה בסדר. תמיד המטרה היא ההתחלה החדשה והמתוקנת. כאשר יש חלילה דין משמים, זה בעצם הזדמנות לחשב מסלול מחדש ולהתחיל הכול מהתחלה, בצורה טובה ואמיתית יותר.

זה מה שקרה בל"ג בעומר. רבי עקיבא נשאר לבדו. המגיפה כילתה את כל תלמידיו - עשרים וארבעה אלף תנאים מוסרי התורה, ומפעל חייו - הישיבה העניקת שהקים - ירד לטמיון.

אבל רבי עקיבא לא נשבר כי הוא ידע שכאשר הכול מסביב נגמר, **המוצא היחיד זה התחלה חדשה**. עוד באותו היום הוא לוקח את עצמו ויורד לדרום, שם הוא אוסף סביבו חמשה תלמידים ומתחיל הכול מחדש, בצורה נכונה וטובה יותר.

רבי שמעון בר יוחאי שוכב על ערש דווי ורואה שהוא עומד להסתלק מן העולם. כל סודות התורה עומדים לרדת איתו עלי קבר. דווקא ברגעים האלו הוא מתאזר בכוחות על - אנושיים, ומכנס את תלמידיו למעמד נשגב מאין כמוהו של מסירת סודות התורה. **דווקא עכשיו, כשנדמה שהכול נגמר, מתגלה אור חדש ומופלא.**

זהו אותו רשב"י שנשאר במערה בלי כלום, אפילו בלי בגדים לעורו - ושם הוא גילה **שכשאתה מגיע למקום שבו אין לך כלום, דווקא אז יש לך הכול.**

בל"ג בעומר אנו מדליקים מדורה. אנו לא מסתפקים בנר, אלא מדליקים אש גדולה, שורפים חפצים. מהי אש? ממה היא נוצרת? אש במהותה היא שורפת, משחיתה. כאשר אש מגיעה לחפץ היא מכלה והופכת אותו לאפר. אז מאיפה נובע המראה המרשים שלה?

כאן יש נקודה מדהימה: בזמן כילוי החומר, ממש רגע לפני שהוא הופך לאפר - דווקא אז פורצת ממנו אנרגיה אדירה, שמגיעה לידי ביטוי בלהבות האש המרשימות. איפה היא הייתה עד היום? היא הייתה חבויה בדממה, בתוך בול עץ. אבל רק כשמגיעים לנקודת הכילוי, כשנדמה שהכול נגמר - דווקא אז היא פורצת בדמות להבה מרהיבה.

זהו המסר של יום ל"ג בעומר: **נקודת הכילוי היא המקור ליצירת כוח אדיר מאין כמוהו. כשנראה**